

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
 на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
 на чверть року . . . 2:50 зр. (5 кор.)
 на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
 або 36 франків
 на пів року . . . 8 рублів
 або 16 франків
 Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
 бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
 крім неділь і руских свят
 о год. 6-їй пополудні.

Редакція, адміністрація і
 експедиція «Руслана» під ч. 9
 ул. Коперника (Ліндого ч. 9.) Екс-
 педиція місцева в Агенції Со-
 коловського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
 на попереднє застереження. —
 Рекламні неопечатані вільні
 від порта. — Оголошеня зви-
 чайні приймають ся по ціні
 10 кр. від стрічки, а в «Наді-
 сланім» 20 кр. від стрічки. По-
 дяки і приватні донесеня по
 15 кр. від стрічки.

„Нова правиця“ і Словінці.

Віденська праса розбирала на днях широко річи двох словінських послів, радника двору Шуклього і д-ра Шустершніца, бувшого предсідателя «Славянського християнського Союзу». Пос. Шукльє належить до табору словінських лібералів, пос. Шустершніц стоїть на чолі католицьких Словінців. В крайнському соїмі словінські ліберали ідуть в деяких (ненаціональних) справах солідарно з Німцями, католицькі Словінці представляють собою елемент неприязний Німцям. Се для пояснення.

Пос. Шукльє в своїй річи, виголошеній в Рудольфсверті, боронив програму колишньої правиці, що стреміла до переведення національної рівноправності всіх австрійських народів а притім до розширення автономії краєвих соїмів. Від національної рівноправності і розрушення централістичної системи надіяв ся др. Шукльє санації Австрії і виявив своє вдоволенє з того, що по насильнім розбитю правиці через Яворського і Катрайна полуднені Славяни, Русини, ческа шляхта і католицький центр злучились в одну цілість для «практично-го» переведення національної рівноправності і децентралізації Австрії. Се була провідна мисль річи д-ра Шуклього.

Небавом відтак станув соїмовий посол др. Шустершніц перед своїми виборцями в Райні і висказав гадку, що санація Австрії можлива лише посредством зміни виборчої ординації, через знесенє курий а впровадженє загального права голосованя. Впрочім обстав др. Шустершніц подібно як і пос. Шукльє за переведенєм національної рівноправності, хоч з другої сторони супротивив ся розширенню автономії краєвих соїмів з огляду на те, що в такім случаю Словінці в Стирії, Каринтії, Горицях та

Істриї були би віддані на поталу німецьких, зглядно італійських соїмових більшостий.

Як видко з того, то оба словінські послы висказали ся за «переведенєм» національної рівноправности, а розійшли ся лише в тім, що пос. Шукльє обстав і за децентралізацією Австрії, а пос. Шустершніц рад би удержати теперішню централістичну систему, а в заміну за се домагав ся загального права голосованя, надіючися, що через те побільшилось би число словінських послів в державній раді і в поодиноких соїмах.

Ріжницю сю в поглядах обох послів використала іменно N. fr. Presse і станула по стороні д-ра Шустершніца. Орган німецьких централістів виявив свою радість іменно над тим, що др. Шустершніц не піддержав «автономії коронних країв», а тим самим будьто обстав (?) за централістичною управою Австрії. N. fr. Presse славо-славить проте річ д-ра Шустершніца, зачисляє его вже до «свого табору» (централістичного) і радує ся, що словінські послы «розбили ся» та що католицькі Словінці виступлять з т. зв. «нової правиці», що зложила ся по розбитю «старої правиці».

Знаючи докладно політичні і національні пересвідченя як д-ра Шуклього, так і д-ра Шустершніца, ми можемо увірити N. fr. Press-у, що єї надії на роздор між словінськими послами зовсім марні, а в слід за тим марна і надія сего органу на розбитє «нової правиці». Словінські послы занадто добре розуміють свій політичний інтерес, як щоби в теперішній критичній хвили поділили ся на два собі противні табори і помогли Німцям до супрематії в Австрії. Словінські послы знають дуже докладно остаточні наміри і цілі німецьких гегемонів, а наколи они піддержують програму розширення компетенції краєвих соїмів, то роблять се

лише під сим услівєм, що перед тим буде в цілости переведена національна рівноправність словінського народу не лише в Країні, але і в згаданих висше краях, в котрих Словінці находять ся тепер в меншости, отже в Стирії, Каринтії, Горицях і Істриї. Анї Шукльє, анї Шустершніц не суть так наївними, щоби працювали в користь ворожих Словінцям Німців або Італійців. А з другого боку знають оба згадані послы дуже добре, що сполучивши ся в державній раді з Русинами, ческою шляхтою та католицьким центром, словінські послы скорше дібють ся національних прав для свого народу, ніж зізолювані, на свою власну руку.

По розбитю правиці звязали ся словінські послы державної ради занадто тісно з другими клубами правиці, як щоби по двох-трех місяцях могли зірвати сю солідарність і поплисти водою, що пливе на колеса німецьких централістів. Нам звісна докладно офіційна заява, яку зложив предсідатель клубу словінських послів, Повше, на зборах клубів правиці по закритю парламентарної сесії. А зложив пос. Повше сю заяву не тільки в імені католицьких але і трех ліберальних словінських послів, отже і пос. Шуклього. Впрочім і пос. Шукльє мав на сих зборах нагоду, висказати свої погляди на політичну ситуацію, а сі погляди найшли одобрене зі сторони всеї «нової правиці». Пос. Шустершніц може надіяти ся санації Австрії від зміни виборчої ординації, але він розуміє дуже добре, що зізолювані в державній раді словінські послы не успіли би багато зробити для свого народу. Полеміка, що вивязала ся між послами Шукльєм яко лібералом а Шустершніцом яко консервативним католиком не буде проте мати ніяких наслідків в теперішнім угрупованню сторонниць в віденському парла-

5

ВІСПА.

Оповіданє Вацлава Космака.

З чеського переклав Я. Юлев.

I.

Червоний двір.

(Далі).

— Ви не були би правдивим лісничим, якби не курили.

— А ви не курите, пане Кароль?

Кароль показав на груди і промовив: — Не сьмію.

— Ага, но правда! От, воліли би ви зістати лісничим, якби могли. Ходити днями і ночами, се дуже здорово. Сей ліс то найліпший лікар!

— Правду кажете.

— А передовсім весною. Вірте мені: як я коли сяду собі так, або положу ся в траву і чую ті дрозди і зазулі, той шум ліса, коли виджу буйність і радість всього, — от ту вивірка, ту цвіти, ту сей потічок — так нічого більше моя душа не прагне, як бути пташкою, або оденем в сїм лісі — а не ускорбив би я нікого в нічмі — «ет, як є, так є, — винявши лиса і того старого зайця Мацька.

— Але в зимі — пане Добрак — є гірше, сказала Маня.

— Но, правда. Воно і в літі також досить влі — передовсім як нема гроший, а велика спрага, або як злостять лісні злодії; але се вже мусить іти в парі одно з другим. Хто в сьвітлі має всьо? Якби мене так замкнули в канцелярії і дали мені тисячі — анї днини там не буду. Знаєте, хто привикне до того циганського житя, сей вже его не покине — дармо балакати!

— А що є з тим зайцем Мацьком? — питав ся Кароль.

— О, се добра штука! Чекай, я тебе дістану! Як хочете, аби я вам про него розказав, ходіть зі мною до млина на пиво. Я там що дня ходжу вечером. Має добре пиво фляшкове!

Кароль споглянув на сестру: — Як скажеж?

— Як хочеш. Часу маємо доволі — сонце ще не заходить, а і так чекає там Соляр.

— То ходім!

Мельник стояв на подвірю і весело витав гостей. — Тож то маю гості! Низенько кланяю ся, панночко. Як мають ся мамця і татко? А вам, молодий пане, як живеть ся?

— Залишіть компліменти і подайте пива! — сказав молодець. — Ми підемо в огород. Па-

м, прошу, позвольте. Не лякайте ся того пса, він вам нічо не зробить.

Пішли в огород до альтанки. Сонце на яснім небі хилило ся величаво до землі і наповняло сьвіт своїм блеском, як умираючий лицар славою.

Було мило в зеленім затишку.

— Ту просиджую що дня — як гарна погода — сказав Добрак. — Мельник любить побалакати — пиво для гостей завсїгда має — і деінде не маю що йти?

— Правда, — посьвідчив Кароль. — Я буду підчас вакацій також ту приходити. Ту гарне місце.

— А чому не приходили ви давнійше?

— Я взагалі мало куди ходжу. Моя найбільша приємність взяти книжку і читати.

— Цікаво! — здвиг молодець плічми і плеснув рукою по коліні. — Но, мельник, давайте вже раз того пива, маю спрагу за чотирьох.

Мельник привіс шклянки, а за ним увійшла мельничка і привитала гостей. Маня встала і пішла її на зустріч.

— Простіть, що вам докучаємо.

— Ох, прошу, ми з сего дуже раді. Я вже давно вас, серденько, не виділа. Що там поробляють мама-добродійка?

Малій фейлетон.

ПОЧИНОК.

(Вітми з довшого оповідання)

Богдана Лепкого.

(Далі).

— Не вжеж?
 — Кажу-ж вам! Ще потім і панам біда, що кривди захотіли.
 — Ото раз «цуд!»
 — Добре їм так, най не дурять бідного християнина.

Дивованям не буде кінця. Басістий ріс в очах цілого товариства як на дріжджах.

— Розпирав коршму, гнав в гору, а его тінь виходила далеко з села, в широкий світ.

Починок дивився в его лице як в пророка.

— Бодай-же ви здорові були — дякував зі щирого серця, — а то прийшло б ся бідному чоловікови по під чужими плотами загинати.

— Най вам Пан Біг заплатить, докиннув побожний паламар — християнський вчинок зробилисьте.

— Нема за що — відповів Басістий — дав Бог розум, треба і другому вділити.

— Та воно так, — як відгук, повторив побожний паламар. — Як

Пан Біг милосерний дав, то треба другому вділити.

Горілка на хвилю перестала кружляти, гамір втих. Видно було, що рінала ся поважна справа.

Лиш вітер шумів і жидівка з жидівятами хропіла.

— Треба-б до дому — почав Кирикучка; кумови Василеви далеко, аж під ліс.

Богач своє діло скінчив, а справа бідного Починка обходила его так, як пса пята нога. Але Басістий не пустив его.

— От сидіть тай радять. Така компанія не зараз збере ся.

— Що чесна, то згода, але радити не буду, бо як ви не поради-те, то ніхто не порадить.

— Своя річ, але все таки більше голов, більше розуму.

— І потягнула ся нарада на даліше, поки горілка з фляшки булькотіла. Врадили, що Починок має завтра при неділі до Басістого прийти, а як він его не навчить, то ніхто не навчить — а за і сим розійшли ся.

Совний жид замкнув за ними двері і проклинав гоїв, що при одній нужденній квартирі сидять до півночі і висвічують нафту.

ка і кілька шток в кишени. Решту тра розкрутити. Крутив він, як міг. Відобрав він від Кирикучка за віз, продав ему плуг і колісницю, а Басістому наняв на рік що найлучший кусник поля. Басістий показав ся при тій нагоді для него справдішнім приятелем. Заплатив на непевне. Бо ануж Починок не виграє, то тоді відберуть від него поле, а вісім срібних пропало. Басістий справді мав не зле серце, а передовсім ему хотіло ся поставити на своїм і післати Починка до Відня.

Счисливши всі ті гроші, мав Починок три десятки ще й з горою. Він обережно сховав, забрав письма, де які йно в хаті були, взяв два бохонці хліба, чіснику і плесканку сира, пару чистого шматя і пустив ся в дорогу. Сказав, що їде до Золочева, до адуката, що дуже добре право знає і що за два до три дни верне. Починчиха зразу не пускала, вигадувала всячину і прийшла до пересвіду, що старий мабуть з розуму зійшов. Хотіла его всякими способами задержати дома, але він обставав при своїм і сказав, що такі пійде і дурної баби не послухає.

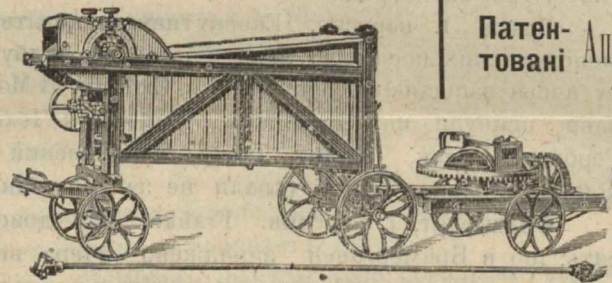
На тоє ова відповіла:

Йди, йди до дідька в зуби! Баба твого слуханя не потребує; не слухавсь з ранка, не будеш до останки. Вже таке на тебе зайшло.

* * *
 Починкови подорож до Відня заїхала в голову як фіра сіна. Він о нічим більше не думав. Зараз на другий день по нараді в коршмі пішов до Басістого і з ним перебалакав на сю тему ціліське поплудне.
 Басістий обставав при своїм, що то одвіський ратунок; що адвокат его обдурює, а пани за панами тягнуть. Він докладно поучив Починка, як і куди їхати до Відня і казав, що найблизше буде на Пліхів, Розгав і Вороняки до Золочева, з Золочева айзенбаном до Львова; а зі Львова до Відня то уже проста дорога. У Відні буде ему трохи маркотно, але і там добрі люди найдуть ся та покажуть ему дорогу до Бургу. В найгіршій случаю на поліцію, а там ему кривди не зроблять.
 Починок так, явби вже був у Відні.
 — Або що?? — потішав себе. Чоловік на ярмарку чи на відпусті не пропаде, не згубить ся, що кілька людий, а не то в місті. Коби лише гроші. Але ті гроші, ті гроші! Звідки їх узяти? Басістий казав, що чотири десятки не завадять, а без трох нема що пускати ся в дорогу. А ту у него всего п'ят-

* Признані за найлучші *

Сталеві плуги 1-, 2-, 3-, 4-скибові	СІВАРКИ „AGRICOLA“
Борони до лук та моху складові і діагональні.	Косярки до трав, конюшини і збіжя, граблі до громадженя сіна і збіжя і перевертачі до сіна.
Валки Обручкові, гладкі і сталеві	Патентовані Апарати Діпра до овочів, ярин і т. п.

Праси до вин і овочів, ярин і т. д.
Млинки на овочі і ягоди.
Машини до толочення винограду.

Патентовані „**Молотільні**“ оборотні і обручкові, ручні, кератові і парові; на керати від 1—6 коний.

Самодільні патентовані СІКАВКИ „Сифонія“ до нищення мшиць на винограді, ріпаку та земної блошки.

Кітлові печи до переносеня.
Парові машинки до паші.
Найновіші Млинки до чищення збіжя.

Січкарні системи Гексла. Млинки до шротования, та до краєня бураків.

* Ручні праси до сіна та соломи постійні і до переносеня як також всякі иньші господарські машини.

PH. MAUFARTH & Co.

ц. к. уприв. фабрика машин-рілн., відливварня заліза і парова кузня. у Відні, III. Taborstrasse Nr. 71.

Заснована в 1872 р.

750 робітників.

Відзначена 400 золотими, срібними і бронзовими медалями на всіх більших виставах.

Вичерпуючі катальоги і численні письма з признанем — даром.

Заступці і відпродавці пожадани.

КОНЦЕСІОНОВАНА ЧЕРЕЗ Ц. К. НАМІСНИЦТВО

Агенция газет і оголошень

Антонія І. Голендера

у ЛЬВОВІ, при улиці КОПЕРНИКА ч. 7.

приймає пренумерату місячну і квартальну на всі часописи, які виходять в краю і за границею в язичі рускїм, польскїм, німецкїм, французскїм і т. д. по оригінальних цнах.

ПРОДАЖ ПООДИНОКИХ ЧИСЕЛ.

Приймає оголошеня (інсерати) до всіх часописей обчисляючи їх як найдешевше.

Бюро отворене від 7. години рано до 9. вечером.

Видав і відповідає за редакцію Стефан Кульчицкий.

Товариство взаїмного кредиту „ДНІСТЕРЪ“

стваришене з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10 (дім „Просьвіти“).

уділяє позички за оплатою 5 1/2 % і 1% додатку на кошта адміністраційні, властителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відповідних ручителів або за інтабуляцією, над 500 корон тільки за інтабуляцією на першій місци, до сплати в ратах на 3 до 10 літ. Сьвященники, не посідаючі реальностей, мусять крім поруки двох ручителів предложити еще полісу житєву; обезпечитись можна через „Дністеръ“ в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові після всяких можливих комбінацій.

Згадав Товариство приймає вкладки до опроцентования від членів і третих осіб по 4%.

Уділ членський вносить 50 кор., вписове 2 кор.

Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в „Дністрѣ“.

Інформації уділяє Дирекция листовно або агенти Товариства взаїмних обезпечень „Дністеръ“.

Артистичне заведене ритовниче малярства шильдів. відливаня, таблиць, виріб печаток кавчукових і великий вибір кавчукових друкарень

Генрик Шапіра

Львів, ул. Коперника ч. 3 (побіч аптеки Вн. Миколяша).

Виконує дуже красно всілякі роботи, а іменно: печатки кавчукові і металеві для громад і урядів парохіяльних. Шильди мальовані на шклі, дереві, блясі та полотні. Всілякі лякерования, позолочуваня хрестів. Таблиці і шильди лянї з ріжних металів, таблиці нагородні і назви улиць, числа на домп.

Гравури на металю та дорогих камінях, печатки, штанци, відзнаки, букви, монограми, герби і гузики до упряжи та ліберії. **Марки печаткові**, бляшки шпунт, для броварів. **Нуморатори і стемплі** на датум. Обцяги до пльомб, шаблони. **Краска до печаток та хемічна краска до білизни.**

Цінники даром і франко!

З друкарні В. А. Шийковского.